

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 65 **din data de 15.02.2023**

Dosar nr: 836/2021

Petiția nr: 7965/21.10.2021

Petentă:

Parte reclamată:

Obiect: hărțuire și discriminare la locul de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2.– primar comuna Gălbinași, cu adresa de corespondență la sediul Primăriei din comuna Gălbinași, str. Profesor Tudor Gheorghe, nr. 5, jud. Buzău

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 7965/10.11.2021 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 8474/10.11.2021 a fost citată partea reclamată, fără un termen de audiere, din cauza contextului evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 9111/03.12.2021 partea reclamată solicită ca citarea să se facă la sediul CNCD. În consecință, s-a dispus citarea părților pentru termenul stabilit de Consiliu, pentru data de 22.02.2022, la sediul instituției, prin adresa înregistrată sub nr. 881/04.02.2022.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, părțile au fost prezente.

8. Petentul depune înscrisuri și înregistrări video înregistrate sub nr. 1443/24.02.2022, care sunt comunicate părții reclamate prin adresa înregistrată sub nr. 1730/07.03.2022.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

9. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 7965/21.10.2021 petentul, șofer cu atestat pentru conducerea microbuzului școlar, reclamă nerespectarea contractului de muncă de către partea reclamată, pe motiv că nu ar fi rudă cu aceasta, dar și din cauza vârstei, având 50 ani.

10. Petentul susține că asupra lui se fac presiuni din partea primarului să își dea demisia, pentru că vrea să aducă o rudă/prieten pe acel post.

11. Petentul arată că începând cu 20.09.2021 microbuzul școlar este condus de R.C., persoană care nu are atestat pentru o astfel de activitate, iar pe el l-a obligat să efectueze alte munci.

12. Depune înscrisuri (fișă de post și C.I.M. din 23.08.2021).

13. În cadrul ședinței de audieri, petentul arată că de la angajare a îndeplinit și alte atribuții, chiar și șofer pe mașina de gunoi, chiar dacă nu are atestat și nici ordin care specifică atribuțiile sale. De asemenea, petentul susține că primarul îl jignește în mod constant.

14. Prin adresa înregistrată sub nr. 1443/24.02.2022 petentul descrie activitățile desfășurate de acesta de la angajare și până la momentul audierii.

15. Depune înregistrări audio video.

Susținerile părții reclamate

16. În cadrul ședinței de audieri, partea reclamată a afirmat petentul a refuzat orice atribuție pe care acesta i-a trasat-o, susținând în mod repetat, zilnic, că el a fost angajat doar să conducă microbuzul școlar.

17. Primarul susține că petentul, în perioada 24.08 - 13.09, a prestat alte activități administrative, având în vedere că era perioada vacanței de vară. A depus înscrisuri cu programul de activitate al petentului de la angajare (24.08.2021) și până la sfârșitul anului și copie după certificatul de pregătire profesională a celui alt conducător auto cu care se compară petentul.

18. Partea reclamată arată că fișa postului prevede și alte atribuții pe care trebuie să le îndeplinească petentul, în afară de conducerea microbuzului școlar.

19. Se menționează că din data de 20.09 și până în 05.11.2021 petentul a fost în concediu medical, fiind înlocuit de către alt șofer.

20. Depune înscrisuri (certIFICATE medicale petent, cereri de odihnă petent, certificatul de pregătire profesională a lui R.C.A., contract de muncă și fișa postului petent).

IV. Cadrul legal aplicabil

21. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

✓ **Constituția României**

Art.1

(3): "România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate."

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

"(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)"

Art. 41 - Munca și protecția socială a muncii

"(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.

(2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege. (...)"

✓ **O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată2**

Art. 2 *"(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice."*

Art. 7 *"Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categoriei sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:*

- a) încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă;*
- b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;*
- c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;*
- d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;*
- e) aplicarea măsurilor disciplinare;*

f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;
g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare”.

✓ **Declarația Universală a Drepturilor Omului**

Art. 23 ”Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă”.

✓ **Codul Muncii**

Art. 5

“(1) În cadrul relațiilor de muncă funcționează principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii.

(2) Orice discriminare directă sau indirectă față de un salariat, bazată pe criterii de sex, orientare sexuală, caracteristici genetice, vârstă, apartenență națională, rasă, culoare, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, handicap, situație sau responsabilitate familială, apartenență ori activitate sindicală, este interzisă.

(3) Constituie discriminare directă actele și faptele de excludere, deosebire, restricție sau preferință, întemeiate pe unul sau mai multe dintre criteriile prevăzute la alin. (2), care au ca scop sau ca efect neacordarea, restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării drepturilor prevăzute în legislația muncii.

(4) Constituie discriminare indirectă actele și faptele întemeiate în mod aparent pe alte criterii decât cele prevăzute la alin. (2), dar care produc efectele unei discriminări directe”.

✓ **Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**

V. Motivele de fapt și de drept

22. În fapt, Colegiul Director reține că petentul reclamă nerespectarea contractului de muncă de către partea reclamată, pe motiv că nu ar fi rudă cu aceasta, dar și din cauza vârstei, având 50 ani.

23. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare republicată. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în

condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000.

24. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată.

25. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

26. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

27. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

28. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

29. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de

cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

30. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, după cum dispune și O.G. nr.137/2000, care la art.1 alin. 2 prevede că ”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: art. 2 alin. 1.... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, ...”, precum și Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,

31. Criteriile indicate de petent, care au stat la baza presupusului tratament diferențiat pe care îl reclamă, sunt reprezentate de faptul că acesta nu este rudă cu partea reclamată și are vârsta peste 50 ani.

32. Colegiul director trebuie să analizeze, din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie și dacă se poate reține un raport de cauzalitate între faptele prezentate și criteriile invocate.

33. Colegiul director reține că obiectul petiției se plasează în domeniul relațiilor de muncă, petentul fiind angajat în luna august 2021 ca șofer atestat pentru a conduce microbuzul școlar, transport preșcolari și elevi, conform contractului de muncă pe funcția de șofer de autoturisme și camionete, dar și cu îndeplinirea altor sarcini și atribuții stabilite de conducerea instituției (primar/viceprimar).

34. Din înscrisurile depuse la dosar, reiese că petentul, de la angajare (24 august 2021) și până în data de 13 septembrie 2021, a prestat activități administrative (mecanică, sudură, curățenie în primărie și la școală), iar din data de 13 septembrie, odată cu începerea anului școlar, și până în data de 17 septembrie, a condus microbuzul școlar. În zilele următoare, pentru că petentul nu se simțea bine, pentru siguranța copiilor, partea reclamată nu l-a lăsat să conducă microbuzul școlar, acesta desfășurând activități administrative. Din data de 23 septembrie până în 05 noiembrie, petentul a fost în concediu medical (pneumonie) fiind înlocuit în mod firesc, de un alt șofer, care deține certificat de pregătire profesională categoria B, C și D, și cu atestat profesional transport public de persoane, eliberat de ARR, în termen de valabilitate, persoană angajată în primărie în 06 septembrie 2021.

35. În perioada concediului medical, petentul depune petiția la CNCD (în data de 21 octombrie 2021), prin care arată că primarul face presiuni asupra sa, pentru a angaja o altă rudă/prieten pe acel post.

36. La reluarea activității, între 08 și 22 noiembrie petentul a desfășurat activități gospodărești, elevii fiind în perioada școlii online, cu efectuarea a 4 zile de concediu de odihnă în perioada 10 - 15 noiembrie. Între 22 noiembrie și 22 decembrie și-a desfășurat activitatea pe microbuzul școlar, iar în 23 și 24 decembrie a desfășurat activități gospodărești. Din 27 până în 31 decembrie a avut concediu de odihnă, iar în 03 ianuarie activități gospodărești. La întoarcerea din vacanță de iarnă a copiilor, între 10 – 17 ianuarie 2022, petentul și-a desfășurat activitatea pe microbuzul școlar, dar din 17 ianuarie a fost depistat pozitiv Covid-19 și a rămas 10 zile izolat. Din data de 31 ianuarie și până pe 4 februarie a desfășurat activități gospodărești iar din 07 până pe 14 februarie a lucrat ca șofer pe microbuzul școlar.

37. Din înregistrările audio-video depuse la dosar de către petent, Colegiul director reține că acestea nu evidențiază niciun comportament din partea angajatorului prin care acesta ar exercita presiune asupra angajatului și nici nu poate fi apreciat ca având un comportament care poate aduce atingere demnității angajatului; deciziile luate de către angajator au fost legale, în concordanță cu fișa de post, neexistând o legătură de cauzalitate între aceste deciziile luate de reclamat în calitate de angajator al petentului – prin trasarea anumitor sarcini și atribuții ce decurg din fișa de post a acestuia, și faptul că petentul nu este rudă cu reclamatul, și are vârsta de 50 ani.

38. În consecință, Colegiul director constată că în situația redată nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, în consecință nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, neputând fi reținut un raport de cauzalitate între criteriile invocate de petent și faptele reclamate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive a unor fapte de discriminare conform O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; *lipsă legătură de cauzalitate între criteriile invocate și presupusa fapte de discriminare;*

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

MOȚA MARIA - MARIA - Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SECYL SULIMAN – Membru

(mandat încetat cf. decizie C.C.R. nr. 41/2023, M.O. 227/20.03.2023)

*Data redactării: 27.04.2023
Redactată și motivată R.B./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu**